

Motion till riksdagen 2010/11: MJ205

av **Ann-Kristine Johansson (S)**

Ökad satsning på växtförädling

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om betydelsen av växtförädling och av nordiskt samarbete för att bevara ett hållbart nyttjande av genetiska resurser.

Motivering

Förutsebara förändringar av produktionsvillkoren för jordbruk i Sverige är bland annat beroende av klimatförändringens effekter och det därmed sammanhängande behovet av att minska förbrukningen av fossil energi. I ett varmare klimat kommer vi att kunna odla andra sorter som är mera värmekrävande än dem vi odlar i dag och mycket talar för att vi då kan få större skördar. Men det är inte säkert att vi direkt kan hämta växtsorter söderifrån. De kanske inte passar våra jordar, vår ljusmässiga årstidsrytm eller det fuktigare klimat som förutses.

Därför är det nödvändigt med tillgång till växtmaterial av många olika arter för att få tillgång till värdefulla egenskaper. Det gäller alla kulturväxter och deras vilda släktingar. Vi har ett gemensamt nordiskt samarbete genom Nordgen, Nordiskt Genresurscenter, som ansvarar för bevarande och hållbart nyttjande av genetiska resurser av både husdjur och odlade växter inom trädgård, jord och skogsbruk. Detta är en ovärderlig tillgång i klimatförändringens tidevarv.

Vi behöver öka vår andel av livsmedelsförsörjningen genom lokal odling i olika klimatzoner inom landets gränser. Därför blir också en breddning av växtsortimentet önskvärd. Även denna utveckling förutsätter odlingsförsök och försök att hitta sorter med optimal anpassning till olikartade odlingsförhållanden.

Vi har i Sverige haft en drygt hundraårig period av framgångsrik växtförädling som har spelat en viktig roll för framgångarna för svenskt jordbruk och

Fel! Okänt namn på

trädgårdsodling. Samtidigt som vi nu står inför nya svåröverskådliga utmaningar upphör i stort sett växtförädlingen inom landet. Vi tycks i framtiden bli allt mer beroende av de stora, ofta globala, växtförädlingsföretagen. Dessa har inget större intresse av att bedriva växtförädling och annat utvecklingsarbete för att tillgodose behoven av lokalt lämpligt utsäde och annat förökningsmaterial på en liten marknad som Sverige eller de övriga länderna i Norden. Det stora arbete som läggs ned på att säkerställa det genetiska kulturarvet riskerar att bli outnyttjat.

Slutsatsen blir därför att vi från svensk sida måste eftersträva att samarbeta med våra nordiska grannländer för att upprätthålla kompetens och resurser för den för oss helt avgörande framtida livsmedelsförsörjningen. Detta tillhör de viktigaste säkerhetsfrågorna inför en svårbedömd framtid. För att kunna delta i ett nordiskt samarbete av detta slag behövs kompetens och arbetsmöjligheter inom landet, i första hand inom Sveriges lantbruksuniversitet. Det är också viktigt att Sverige är med och tryggar Nordgens framtid. Frågan bör även aktualiseras i det nordiska samarbetet på statsnivå.

Stockholm den 19 oktober 2010

Ann-Kristine Johansson (S)